

กรมควบคุมโรค
กองกฎหมาย

แนวทางการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558
กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19
Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)

ผลที่ตามมา
จากการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
เป็นโรคติดต่ออันตราย

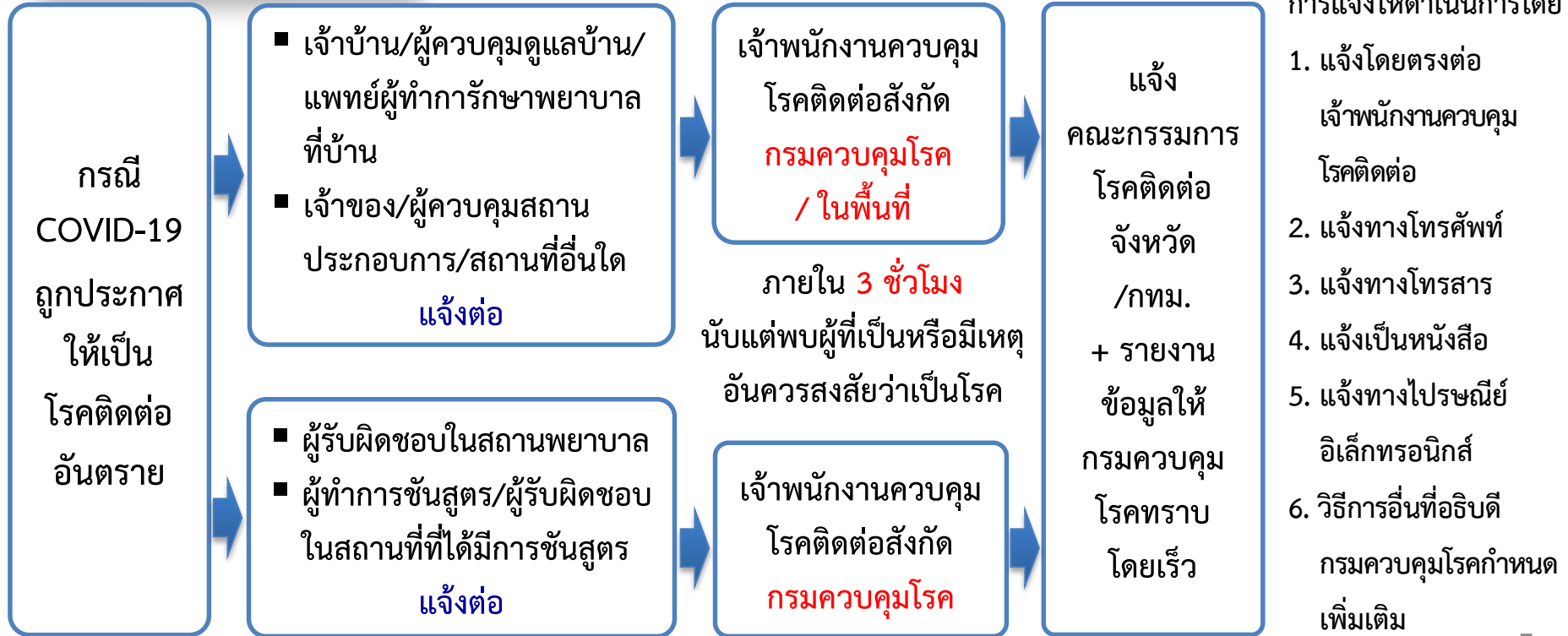
1. มาตรการทางกฎหมาย
ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค
ในราชอาณาจักร

1.1 การเฝ้าระวังโรค กรณี COVID-19 ถูกประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตราย

- มาตรา 31
- มาตรา 32
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งในกรณีที่มีโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดเกิดขึ้น พ.ศ. 2560 (มีผลใช้บังคับวันที่ 22 ธ.ค. 2560)

DETECT

1.2 การป้องกันและควบคุมโรค

กรณี COVID-19 ถูกประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตราย

- มาตรา 34
- มาตรา 35

กรณี COVID-19 ถูกประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตราย

มาตรา 34

เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อมีอำนาจ

- ดำเนินการเอง
- ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ใดดำเนินการ

เมื่อเกิดหรือมีเหตุสงสัยว่าเกิด COVID-19

1. นำผู้ที่เป็น/มีเหตุสงสัยว่าเป็น COVID-19/ผู้สัมผัส/พาหะมารับการตรวจ/การชันสูตร/แยกกัก/กักกัน/คุมไว้สังเกต
2. ให้ผู้ที่มีความเสี่ยงมารับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
3. ให้นำศพ/ซากสัตว์ไปรับการตรวจ/จัดการทางการแพทย์
4. ให้เจ้าของ/ผู้ครอบครอง/ผู้พักอาศัยในบ้าน โรงเรือน สถานที่หรือพาหนะ กำจัดความติดโรคหรือทำลายสิ่งใดๆ

PREVENT

+

RESPOND

มาตรา 34

เมื่อเกิดหรือมีเหตุสงสัยว่าเกิด COVID-19

PREVENT

+

RESPOND

เจ้าพนักงาน
ควบคุมโรคติดต่อ
มีอำนาจ

- ดำเนินการเอง
- ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ใดดำเนินการ

5. ให้เจ้าของ/ผู้ครอบครอง/ผู้พักอาศัยในบ้าน โรงเรือน สถานที่ หรือพาหนะ กำจัดสัตว์ แมลง ตัวอ่อนของแมลง
6. ห้ามผู้ใดกระทำการ/ดำเนินการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะไม่ถูกสุขลักษณะ
7. ห้ามผู้ใดเข้าไปหรือออกจากที่เอกเทศ
8. เข้าไปในบ้าน โรงเรือน สถานที่ หรือพาหนะที่มี/สงสัยว่ามี COVID-19 เกิดขึ้น เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมมิให้มีการแพร่ของโรค

ก่อนดำเนินการ/ออกคำสั่งให้ดำเนินการใดๆ ตาม 1 - 8 เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อต้องทำการสอบสวนโรคก่อน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการ/ออกคำสั่งตาม 1 - 8 เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการหรือออกคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ. 2560 (มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 25 มกราคม 2561)

กรณี COVID-19 ถูกประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตราย

มาตรา 35

ผู้ว่าราชการจังหวัด/กทม.
โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการโรคติดต่อ
จังหวัด/กทม. มีอำนาจ

กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

สั่งปิด

- ตลาด
- สถานประกอบ/จำหน่ายอาหาร
- สถานที่ผลิต/จำหน่ายเครื่องดื่ม
- โรงงาน
- สถานที่ชุมนุมชน
- โรงมหรสพ
- สถานศึกษา
- สถานที่อื่นใด

สั่งห้ามผู้ที่ เป็น/สงสัยว่าเป็นเข้าไปใน

- สถานที่ชุมนุมชน
- โรงมหรสพ
- สถานศึกษา
- สถานที่อื่นใด

สั่งให้ผู้ที่ เป็น / สงสัยว่าเป็น
COVID-19 หยุดประกอบอาชีพ
เป็นการชั่วคราว

2. มาตรการทางกฎหมาย ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค นอกราชอาณาจักร

2.1 การเฝ้าระวังโรค COVID-19 นอกราชอาณาจักร

มาตรา 39

เจ้าพนักงาน
ควบคุม
โรคติดต่อประจำ
ด้านควบคุม
โรคติดต่อ
ระหว่างประเทศ
มีอำนาจ

เมื่อมีเหตุอันสมควรหรือมีเหตุสงสัยว่าพาหนะมาจากท้องที่หรือเมืองท่าใด
นอกราชอาณาจักรที่มีการระบาดของ COVID-19

- ให้เจ้าของ/ผู้ควบคุมพาหนะแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะนั้น ๆ จะเข้ามาถึงด่านฯ
- ให้เจ้าของ/ผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาในราชอาณาจักรยื่นเอกสารต่อ จพต.ประจำด่านฯ
- ห้ามผู้ใดเข้าไปในหรือออกจากพาหนะที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยังไม่ได้รับการตรวจจาก จพต. ประจำด่านฯ และห้ามผู้ใดนำพาหนะอื่นใดเข้าเทียบพาหนะนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาต
- เข้าไปในพาหนะและตรวจผู้เดินทาง/สิ่งของ/สัตว์ที่มากับพาหนะ กำจัดสิ่งอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพในพาหนะ/ ตรวจตราและควบคุม ให้เจ้าของ/ผู้ควบคุมพาหนะแก้ไขการสุขาภิบาลของพาหนะให้ถูกสุขลักษณะ
- ห้ามเจ้าของ/ผู้ควบคุมพาหนะนำผู้เดินทางซึ่งไม่ได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคเข้ามาในราชอาณาจักร

ทั้งกรณีประกาศ + ยังมีได้ประกาศให้ท้องที่หรือเมืองท่าใดนอกราชอาณาจักรเป็นเขตติดโรค COVID-19

2.2 การป้องกันและควบคุมโรค COVID-19 นอกราชอาณาจักร กรณีท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรถูกประกาศให้เป็นเขตติดโรค COVID-19

มาตรา 40

จพต. ประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ มีอำนาจ

- ดำเนินการเอง
- ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของ/ผู้ควบคุมพาหนะดำเนินการ

เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการวิชาการ (มาตรา 8) ประกาศให้ท้องที่หรือเมืองท่าใดนอกราชอาณาจักรเป็นเขตติดโรค COVID-19

- กำจัดความติดโรค เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ของโรค
- จัดให้พาหนะจอดอยู่ ณ สถานที่ที่กำหนดให้
- ให้ผู้เดินทางซึ่งมาที่พาหนะนั้นรับการตรวจในทางแพทย์ ให้แยกกัก/กักกัน/คุมไว้สังเกต/รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ณ สถานที่และระยะเวลาที่กำหนด
- ห้ามผู้ใดเข้าไปในหรือออกจากพาหนะหรือที่เอกเทศ
- ห้ามผู้ใดนำวัตถุ/สิ่งของ/เครื่องใช้ที่เป็นหรือมีเหตุสงสัยว่าเป็นสิ่งติดโรคเข้าไปในหรือออกจากพาหนะ

ยกเลิกได้เมื่อสภาวะการณ์ของโรคนั้นสงบลงหรือกรณีมีเหตุอันสมควร

2.2 การป้องกันและควบคุมโรค COVID-19 นอกราชอาณาจักร

กรณีท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรถูกประกาศให้เป็นเขตติดโรค COVID-19

มาตรา 41

- ให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมพาหนะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการขนส่งผู้เดินทาง ซึ่งมากับพาหนะนั้น เพื่อแยกกัก กักกัน คุมไว้สังเกต หรือรับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ตลอดทั้งออกค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศตามมาตรา ๔๐ และ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การกำหนดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

2.2 การป้องกันและควบคุมโรค COVID-19 นอกราชอาณาจักร กรณีท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรถูกประกาศให้เป็นเขตติดโรค COVID-19

มาตรา 42

จพต. ประจําด่านควบคุม
โรคติดต่อระหว่างประเทศ
มีอำนาจสั่งให้บุคคล
ดังกล่าว

ในกรณีที่พบว่า**ผู้เดินทาง**เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัย
ว่าเป็น COVID-19 หรือเป็นพาหะนำโรค

- ถูกแยกกัก
- ถูกกักกัน
- ถูกคุมไว้สังเกต
- ได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

3. อำนาจของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ

๓. หน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ

มาตรา 45

เจ้าพนักงาน
ควบคุมโรคติดต่อ
มีอำนาจ

(1) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

(2) เข้าไปในพาหนะ อาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของอาคารหรือสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

การดำเนินการตาม (2) ให้เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเข้าไปในพาหนะ อาคาร หรือสถานที่ใดของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ. 2560 (มีผลใช้บังคับ 28 ธันวาคม 2560)

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตาม (2) ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บทกำหนดโทษ

ความผิด	ระวางโทษ
❖ ไม่แจ้งว่าพบผู้ที่เป็น/มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคตามหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้ง (มาตรา 31)	ปรับไม่
❖ ไม่นำผู้ที่เป็น/มีเหตุสงสัยว่าเป็นโรค/ผู้สัมผัส/พาหะ มารับการตรวจ/การชันสูตร/แยกกัก/กักกัน/คุมไว้สังเกต (มาตรา 34 (1))	เกิน
❖ ไม่นำผู้ที่มีความเสี่ยงมารับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (มาตรา 34 (2))	20,000
❖ เจ้าของ/ผู้ครอบครอง/ผู้พักอาศัยในบ้าน โรงเรือน สถานที่ หรือพาหนะ ไม่กำจัดสัตว์ แมลง ตัวอ่อนของแมลง (มาตรา 34 (5))	บาท
❖ กระทำการ/ดำเนินการซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะไม่ถูกสุขลักษณะ (มาตรา 34 (6))	
❖ ไม่แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะจะเข้ามาที่ด่านฯ และไม่ยื่นเอกสารต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ (มาตรา 39 (1)+(2))	
❖ เข้าไปหรือออกจากพาหนะที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยังไม่ได้รับการตรวจ นำพาหนะอื่นเข้าเทียบพาหนะนั้น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ (มาตรา 39 (3))	
❖ ไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อในการตรวจผู้เดินทาง/สิ่งของ/สัตว์ที่มากับพาหนะ (มาตรา 39 (4))	
❖ นำวัตถุ สิ่งของ หรือเครื่องใช้ที่เป็นหรือมีเหตุสงสัยว่าเป็นสิ่งติดโรคเข้าไปหรือออกจากพาหนะโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ (มาตรา 40 (5))	

บทกำหนดโทษ

ความผิด	ระวางโทษ
❖ ไม่นำศพ/ซากสัตว์ไปรับการตรวจ/จัดการทางการแพทย์ (มาตรา 34 (3))	จำคุก
❖ เจ้าของ/ผู้ครอบครอง/ผู้พักอาศัยในบ้าน โรงเรือน สถานที่ หรือพาหนะไม่กำจัดความติดโรคหรือทำลายสิ่งใด ๆ (มาตรา 34 (4))	ไม่เกิน 1 ปี
❖ เข้าไปหรือออกจากที่เอกเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (มาตรา 34 (7))	ปรับไม่เกิน
❖ ไม่ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อเข้าไปในสถานที่หรือพาหนะที่มี/สงสัยว่ามีโรคเกิดขึ้นเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมมิให้มีการแพร่ของโรค (มาตรา 34 (8))	100,000 บาท
❖ ขัดคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด/กทม. ที่สั่งปิดสถานที่ใดๆ/ห้ามผู้ที่เป็นหรือสงสัยว่าเป็นโรคเข้าไปในสถานที่ใด ๆ หรือประกอบอาชีพเป็นการชั่วคราว (มาตรา 35)	หรือทั้งจำ ทั้งปรับ
❖ ไม่นำผู้เดินทางซึ่งมาอยู่กับพาหนะนั้นมารับการตรวจในทางแพทย์ (มาตรา 40 (3))	
❖ ฝ่าฝืนมิให้มีการแยกกัก/กักกัน/คุมไว้สังเกต/รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ณ สถานที่และระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา 40 (3))	
❖ เข้าไปในหรือออกจากพาหนะหรือที่เอกเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ (มาตรา 40 (4))	

บทกำหนดโทษ

ความผิด	ระวางโทษ
❖ เจ้าของ/ผู้ควบคุมพาหนะไม่จัดให้พาหนะจอดอยู่ ณ สถานที่ที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด้านฯ กำหนด (มาตรา 40 (2))	จำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
❖ ไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา 38)	ปรับไม่เกิน
❖ ชัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (มาตรา 45 วรรค 3)	20,000 บาท
❖ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ คณะกรรมการด้านวิชาการ หรือคณะอนุกรรมการ (มาตรา 18) คำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด (มาตรา 22 (6)) คำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร (มาตรา 28 (6)) หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (มาตรา 45 (1))	จำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**กรมควบคุมโรค
กองกฎหมาย**